

DIAGNÒSTIC SOCIAL, AMBIENTAL I ECONÒMIC DEL MUNICIPI D'ESPORLES

RESUM
AGENDA LOCAL 21

INTRODUCCIÓ

SOCIOECONOMIA

ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL

ESTRUCTURA DEL TERRITORI

MEDI AMBIENT

1. INTRODUCCIÓ

1.1 INTRODUCCIÓ

L'Agenda Local 21 és un projecte obert que pretén promoure actuacions dirigides cap al desenvolupament sostenible del municipi, el qual s'aconsegueix amb l'equilibri entre la sostenibilitat ambiental, econòmica i social. S'entén per desenvolupament sostenible "aquell que satisfà les necessitats de la generació present sense comprometre la capacitat de les generacions futures per satisfer les seves pròpies necessitats" (Informe Brundtland, 1987).

L'Agenda Local 21 introdueix la participació ciutadana en el procés d'elaboració del diagnòstic de la situació mediambiental i social del municipi, i en la posterior definició de les actuacions necessàries per fer front als problemes detectats.

A les Illes Balears el Decret 123/2002 sobre la implantació de l'Agenda Local 21 als municipis, aprova les mesures necessàries per afavorir l'aplicació de l'Agenda Local 21, tenint en compte el Programa 21 de Rio de 1992 i les recomanacions de la Carta d'Aalborg de 1994. Esporles es va adherir a la Carta d'Aalborg al 2001. S'han realitzat les enquestes i el prediagnòstic entre el

2006 i el 2007. El 31 de març es va constituir el Fòrum ciutadà, i amb la tasca realitzada es completà el Diagnòstic final, aprovat el dia 19 d'abril pel Comitè Especialitzat Insular d'Agenda Local 21. Ara s'entra en la fase d'elaboració del Pla d'Acció, per tal de trobar solucions als problemes detectats.

1.2 PRESENTACIÓ

El municipi d'Esporles està situat al sector occidental de l'illa i ocupa part del vessant meridional de la Serra de Tramuntana, entre els termes de Valldemossa, Palma, Banyalbufar i Puigpunyent. S'estén al llarg d'una superfície de 35,73 km² i és el trenta-cinquè en extensió de l'illa de Mallorca. Conté dos nuclis antics de poblament: Esporles, localitzat al centre del terme, i s'Esgleietta, al cantó est, a més de dues urbanitzacions dels anys seixanta, es Verger i ses Rotgetes.

Esporles conserva jaciments arqueològics que evidencien l'existència de poblacions molt antigues que vivien al terme, tot i que els conjunts històrics més representatius són els que corresponen a l'anomenada cultura talaiòtica (per exemple el talaiot

d'Es Puig de ses Forques). L'herència de l'època islàmica es basa sobretot en empremtes a la toponímia i en els nombrosos sistemes hidràulics conservats. L'economia bàsica durant tota l'època medieval i moderna fou l'agricultura. A la segona meitat del s. XIX començà a canviar l'estructura social i econòmica del poble, a través del sorgiment d'una incipient indústria tèxtil, la qual es convertí en capdavantera de Mallorca, i que va desaparèixer cap als anys 60.

Pel que fa al patrimoni, Esporles compta amb un Catàleg Municipal de Patrimoni Històric. També trobam un patrimoni natural, amb arbres singulars i/o catalogats per la Conselleria de Medi Ambient.

1.3 MEDI FÍSIC

El municipi d'Esporles es troba situat a la Serra de Tramuntana. Per això, de forma similar a altres municipis amb una situació semblant, les temperatures són més fredes, la pluviositat i humitat són més elevades i els vents són més forts que a la resta de l'illa.

El fet d'estar immers a la Serra, fa que el municipi estigui configurat per una sèrie de carenes i de comellars que conflueixen majoritàriament a la vall d'Esporles. Té la cota màxima (890 m) a l'oest del terme, al vessant oriental de la mola de Planícia, i la mínima (100 m) a l'extrem est, en el punt en què el torrent d'Esporles entra al municipi de Palma.

Quant als aspectes geològics, a Esporles predominen els dipòsits secundaris, del juràssic i del triàsic, constituïts per calcàries, dolomies i margues vermelles amb presència de guix. Quant a la geomorfologia, trobem diferents formes de modelat que li donen una característica especial al paisatge. Es pot destacar la presència de formes endocàrstiques, ja que el municipi compta amb vint-i-una cavitats catalogades. Els sòls que trobem a Esporles són majoritàriament terroso-calcaris i relictos de terra-rossa.

El torrent d'Esporles o de Sant Pere travessa el municipi i rep les aportacions dels torrents de Son Dameto i de na Sastre. I als vessants meridionals de les petites serres del sud i sud-est hi neixen el torrent de Bàrbara i diversos afluents de sa Riera. També són molt importants les aigües subterrànies al municipi, a causa del sistema càrstic de la Serra, que permet la ràpida infiltració de l'aigua als aqüífers.

Pel que fa als sistemes naturals, les principals formacions vegetals que es troben al municipi són els alzinars (aliança Quercion ilicis) que són una de les vegetacions climàtiques de Mallorca i consta de dues associacions, presents ambdues al terme. Als alzinars s'hi troben espècies animals com el pinsà, el reietó, el tudó o el mart. També es troba el pinar, que és el resultat de la invasió per part del pi (*Pinus halepensis*) dels alzinars aclarits, els ullastrars, etc. Als pinars l'au més significativa és el trenca-pinyons, i entre els invertebrats trobem la processonària. Les garrigues (aliança Oleo-Ceratonion), poc abundants al terme, constitueixen una altra vegetació climàtica de Mallorca, on destaquen les espècies de l'ullastra, el garrover, etc. A les garrigues trobem mamífers com els conills, eriçons i genetes, i entre les aus, perdius, tórtora i busquerets.

RISCOS

Els riscos més significatius que afecten el municipi d'Esporles són: les inundacions, els incendis, les esclavissades, la sismicitat, l'erosió i la contaminació dels aqüífers.

El fet que el municipi d'Esporles conflueixi en una vall, suposa que quan es produeix un període de crescuda que el llit del torrent no pot assumir, l'aigua s'escapa formant un mantell. El torrent d'Esporles o de Sant Pere, al seu pas pel nucli urbà, té una àrea inundable de 100 metres de mitja, i el nivell de risc és normal, segons el Pla especial de Risc d'Inundacions (INUNBAL).

Pel que fa als incendis, Esporles es troba situat a la Serra de Tramuntana, una de les zones amb major risc d'incendis, a causa de la gran superfície forestal. La comarca de Tramuntana té una prioritat molt alta als Plans Comarcals i Municipals, segons el Pla especial d'emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL).

Quant al risc sísmic, Mallorca està en una zona de baix o moderat risc. Tot i això, Esporles i cinc municipis més estan obligats a fer un pla d'emergències sísmic, i també se'ls recomana realitzar un estudi de vulnerabilitat de les edificacions i una zonificació en funció del tipus de roca.

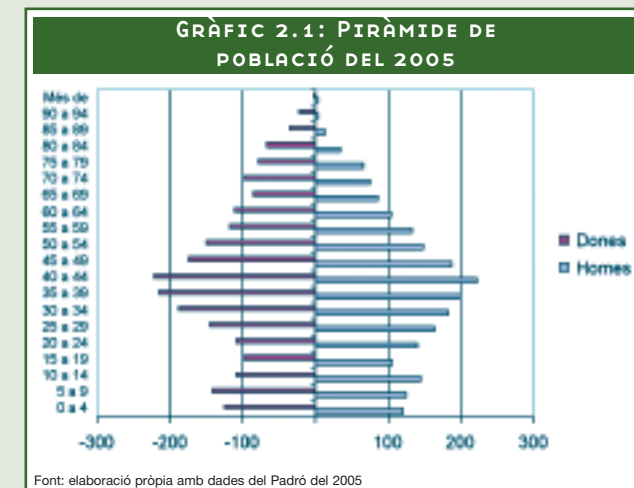

2. SOCIOECONOMIA

2.1 DEMOGRAFIA

La població del municipi d'Esporles ha estat fluctuant fins el 1981, i a partir d'aquest any s'observa un augment progressiu de la població. El tret més destacable és l'augment de població registrat al període 1991-2005, el qual passa de 2.971 habitants el 1991 a 4.547 habitants el 2005.

Pel que fa al creixement relatiu del municipi d'Esporles, s'observa una progressiva equiparació al model de creixement de les Illes Balears i de Mallorca, tot i venir d'un creixement del 8% al període 1998/1996.

El creixement natural o vegetatiu de la població del municipi és, a trets generals, positiu, llevat de dos anys, el 2001 i 2004, en què es registrà un creixement natural de -4.

L'estructura de la població és la característica d'una societat en procés d'envelliment, tot i que s'observa un augment de la base dels darrers quinze anys, que contraresten aquest envelliment. Quant a la proporció per sexe s'observa un gran equilibri entre els homes (49,6%) i les dones (50,4%).

Pel que fa als moviments migratoris, la població d'origen estranger ha augmentat, i el 2005 suposava l'11,5%. Les principals nacionalitats de la població estrangera que viu al municipi són l'alemanya i la britànica.

Si es té en compte el saldo migratori del període 1990-2005, s'observa que ha estat positiu tots els anys.

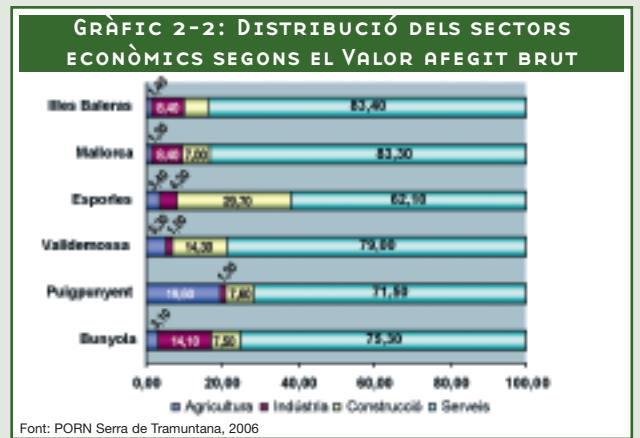
PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
<ul style="list-style-type: none"> Rejuveniment incipient de la població. Presència significativa, tot i que minoritària, de població estrangera. 	<ul style="list-style-type: none"> Creixement continu de la població els darrers anys. Envelliment de la població. Taxa elevada de població dependent. Creixement de la població però no dels serveis. Possibilitat de consumir més territori.

2.2 ECONOMIA

Quant a l'aportació econòmica dels diferents sectors veiem en el gràfic següent la presència destacable del sector de la construcció, sobretot si la comparem amb els municipis propers i la mitjana de la comunitat autònoma. La construcció a Esporles representa el 29,7 del VAB (Valor Afegit Brut), quan a la comunitat autònoma aquesta és del 6,6%.

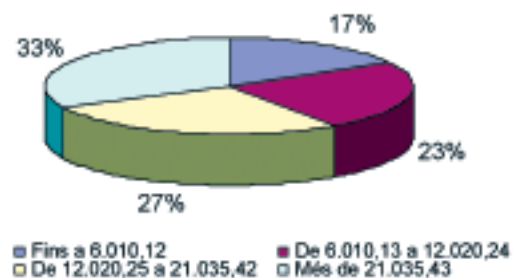
Pel que fa a la renda disponible per habitant, veiem, amb dades del 2003, que el 60% dels contribuïents declararen més de 12.020,25 euros. Una mica més de la meitat d'aquests, el 33% dels declarants, va declarar més de 21.035,43 euros.

El 40% restant dels declarants va declarar menys de 12.020,25 euros, i el 16% no va arribar ni tan sols als 6.010,12 euros. Ens trobem doncs davant uns desequilibris de riquesa significatius (vegi's el gràfic núm. 2).

GRÀFIC 2-3: RENDA DISPONIBLE PER HABITANT

Declarants per trams a Esporles al 2003

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'IBAE, 2003

PUNTS FORTS

- Índex de renda familiar disponible per habitant elevat i superior a la mitjana de la Comunitat Autònoma.
- Presència de quatre explotacions d'agricultura ecològica.
- Activitat comercial que compta amb un total de 81 establiments el 2006.
- Quota de mercat comparativament elevada.
- Índex turístic elevat.
- Important desenvolupament del sector serveis.
- Presència de motors dinamitzadors de l'economia: la Granja, Es Verger, Associació de comerciants, Fira Dolça, Rutes d'excursions i cicloturístiques, etc.

PUNTS FEBLES

- Important desequilibri en la distribució de la renda.
- Gran dependència del sector de la construcció.
- Paper residual del sector primari arrel de l'augment del poder adquisitiu i de l'envelliment de la població especialitzada en aquest sector.
- Creixement desequilibrat del sector industrial, basat sobretot en la construcció.
- La superfície agrària utilitzada representa sols un terç de la superfície agrària total.
- Desequilibri entre l'oferta i la demanda d'ocupació.
- Probable increment de la taxa d'atur, d'acord amb la dinàmica general de la Comunitat autònoma.
- Predomini de l'atur femení per sobre de l'atur masculí.
- Manca de mesures per compensar el desequilibri dels sectors: cooperativa agrícola, promoció d'oficis, etc.

2.3 SOCIETAT

SERVEIS I EQUIPAMENTS EDUCATIUS

Al municipi d'Esporles hi ha centres educatius que cobreixen les franges d'edat en educació infantil, primària i secundària. Hi ha una escoleta municipal i una d'iniciativa privada, el CP Gabriel Comas i Ribas i l'institut Josep Font i Trias, que és el segon curs que funciona. Els esporlerins i esporlerines que van a la Universitat de les Illes Balears representen un 2,5% de la població total, percentatge semblant al d'altres municipis veïns. A Esporles també s'ofereixen cursos de català B i C des de l'Ajuntament, i hi ha una Acadèmia on també es fan cursos de repàs i altres.

SERVEIS I EQUIPAMENTS SANITARIS

A Esporles hi ha el Centre de Salut "Tramuntana". El seu àmbit d'intervenció és el sociosanitari, i la població adscrita és la de Valldemossa, Banyalbufar, Estellencs i Esporles. Ofereix una sèrie de serveis, com ara la unitat d'Atenció administrativa, la consulta de Medicina de família o el programa d'atenció domiciliària, entre d'altres. També hi ha una clínica Dental que duu a terme el Programa d'Atenció Dental Infantil (PADI) de la Conselleria de Salut i Consum.

SERVEIS SOCIALS

Es tracta d'un servei municipal dirigit a total la població d'Esporles, format per un equip de professionals que informen, orienten i ajuden a millorar el benestar social dels ciutadans i ciutadanes. Treballen en diferents àrees, com la joventut, dona, família, gent major i altres. Els serveis que s'hi ofereixen són: Servei d'Informació i Orientació, Servei d'Ajuda a Domicili, Servei de Prevenció i inserció Social, el Centre de Dia i el menjador social. A l'àrea de joventut hi ha un educador de Medi Obert, que desenvolupa intervencions socioeducatives amb els/les menors i joves del municipi.

JOVENTUT I INFÀNCIA

El Casal Municipal de Joves integra serveis com: el Punt d'Informació Laboral, el Centre d'Informació Jove, servei de Dinamització Jove i Hotel d'Entitats. Des del Casal es fan diverses activitats per a infants i joves.

ÀMBIT ESPORTIU

Les infraestructures esportives que hi ha a Esporles són: l'espai de Son Quint, amb el camp de futbol i la pista de tennis, el poliesportiu del CP Gabriel Comas i Ribas, el poliesportiu de l'institut Josep Font i Trias, i la piscina descoberta, que només funciona l'estiu. Durant l'any es fan diverses activitats esportives tant per a infants com per a joves i per a adults.

CULTURA

A Esporles hi ha la Casa des Poble, que està pendent d'una reforma per tornar a obrir les portes com a centre cultural. La Biblioteca d'Esporles pretén ser una porta d'accés a la informació i al coneixement, abraçant aspectes informatius, educatius i socio-

culturals; també s'hi realitzen diverses activitats de dinamització cultural. El municipi també té una Escola Municipal de Música i Dansa, reconeguda per la Conselleria d'Educació i Cultura, i imparteix un nombre elevat de cursos. Les activitats culturals més destacades són les de Sant Pere, les de la Mare de Déu d'Agost, la Festa de l'Ermita, i la Fira Dolça entre d'altres.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Esporles compta amb la revista trimestral "Sportulis", i la Ràdio, a la freqüència 97.5. També arriba la publicació quinzenal "Part Forana", de la qual se'n reparteixen 850 exemplars.

TEIXIT ASSOCIATIU I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Hi ha el Patronat Municipal de Cultura, Esports i Temps lliure, format per 22 associacions. A més, també hi ha altres associacions que no estan al Patronat. Pel que fa a les eleccions, s'ha observat una elevada participació a les municipals, autonòmiques i generals, i un alt grau d'abstenció a les eleccions europees i al referèndum del Tractat de la Constitució Europea.

SEGURETAT CIUTADANA

La policia Local d'Esporles va realitzar, el 2006, 38 intervencions en accidents de trànsit i s'han tramitat 772 denúncies de trànsit. S'han registrat 26 atestats/informes tramesos al jutjat, 10 delictes i faltes contra les persones, 10 delictes i faltes contra el patrimoni, 6 d'altres delictes i faltes, 224 notificacions judicials i 48 denúncies interposades per infraccions a les ordenances municipals.

PUNTS FORTS

- Nous equipaments educatius i cobertura potencial de tots els nivells educatius entre 0 i 18 anys.
- Ubicació al municipi del Centre de salut.
- Cobertura general dels serveis sanitaris bàsics.
- Aprovació del Pla Municipal de Drogues d'Esporles.
- Projecte PISE (Projecte d'Intervenció Socioeducativa).
- El Casal de Joves que dinamitza la joventut.
- La propera reforma de la Casa des Poble.
- Paper dinamitzador cultural de la Biblioteca.
- Teixit associatiu molt dinàmic.
- Nombroses festes i activitats populars.
- Creació de la Fira Dolça.
- Elevada participació a les eleccions generals, autonòmiques i municipals.

PUNTS FEBLES

- Manca oferta de cursos d'iniciació professional, garantia social, etc.
- Manca d'oferta educativa per a adults: secundària, idiomes, informàtica.
- Insuficiència dels serveis a la gent major, degut sobretot a l'augment d'aquest col·lectiu.
- Falten serveis al Centre de Salut, el que obliga a desplaçar-se a Palma.
- Insuficiència de recursos personals i materials per al funcionament del Casal de Joves.
- Manca oferta de lleure per a joves, sobretot de 16 i 17 anys.
- Necessitat d'un Pla General d'Esports, que inclogui un pla d'equipaments esportius, pla organitzatiu i de gestió i un pla d'activitats i serveis.
- Necessitat d'una bona piscina municipal.
- Necessitat d'un edifici per l'Escola Municipal de Música i Dansa.
- Baix nivell d'utilització de la Biblioteca pública per part de la població juvenil i adulta.
- Necessitat d'un nou edifici per a una biblioteca més gran i amb espais diferenciats.
- Manca d'espais culturals al poble.

3. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL

ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

El municipi està format pels nuclis d'Esporles i s'Esgleietta, i les urbanitzacions de Ses Rotgetes, Es Verger, Son Cabaspre i Sobremunt.

El municipi d'Esporles forma part de la Mancomunitat de Tramuntana, constituïda per acord dels ajuntaments de Banyalbufar, Esporles, Estellencs i Puigpunyent. La capitalitat de la Mancomunitat es troba a la vila d'Esporles. L'objectiu de la Mancomunitat és unificar esforços per aconseguir unitat i representativitat, per la millor defensa dels interessos i necessitats dels municipis de la Serra de Tramuntana. Quan es va constituir, els serveis mancomunats eren: la recollida de fems i els Serveis socials. El servei de recollida de fems, que al començament funcionava a una sèrie de municipis, només el trobem actualment a Esporles. I els Serveis socials, des de l'obertura del Centre de Dia, a Esporles ja no és un servei mancomunat. Actualment s'actua a nivell de Mancomunitat per sol·licitar subvencions.

ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

El Ple municipal està compost actualment de la següent manera:

- Equip de govern: el batle (PAS-PSM) i 5 regidors (3 PAS-PSM i 2 PSOE).

- Oposició: constituïda per 5 regidors (4 PP i 1 UM).

L'organigrama municipal està format per (a més del batle):

CÀRREC	ÀREES
1r tinent batle	Sanitat, Serveis Socials i Medi ambient
2n tinent batle	Urbanisme, administració municipal i promoció econòmica
3r tinent batle	Manteniment vies i obres, manteniment edificis
Regidora delegada	Educació, cultura, participació ciutadana i cooperació
Regidor delegat	Esports, hisenda, joventut i pressuposts

L'Ajuntament d'Esporles deriva funcions a dos organismes autònoms que són els Patronats. A Esporles hi ha el Patronat de Cultura, Esports i Temps lliure, i el Patronat de les Escoles Municipals, que engloba l'Escoleta Municipal i l'Escola de Música i Dansa. Cada Patronat gestiona el seu camp i rep prespost de l'Ajuntament.

Esporles té 4.547 habitants, i la legislació vigent estableix una sèrie de canvis per als municipis que superin els 5.000 habitants:

- Han de tenir Junta de Govern Local.
- En tenir Junta de Govern Local s'han d'establir Comissions Informatives i de Control dels òrgans executius municipals.

- El Ple de l'Ajuntament passarà de tenir 11 regidors a tenir-ne 13.
- La figura de secretari-interventor passarà a ser ocupada per dues persones.

Pel que fa als serveis, Esporles ja assumeix els que s'han d'oferir si se superen els 5.000 habitants.

Quant als pressuposts, comparant els de 2005 i 2006, s'ha detectat una reducció dels impostos indirectes i un augment dels directes.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
<ul style="list-style-type: none"> • Equip humà de l'Ajuntament. • Reducció dels impostos indirectes i augment dels directes. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poca funcionalitat de la Mancomunitat, pocs serveis mancomunats.

4. ESTRUCTURA DEL TERRITORI

4.1 PLANTEJAMENT

El sòl es classifica en urbà i rústic, no hi ha una qualificació de sòl urbanitzable i d'aquí que sovint en els darrers anys s'hagi donat un augment de sòl urbà en detriment del sòl rústic. La urbanització des Verger i també la de Ses

Rotgetes i Jardín de Flores es comptabilitzen dintre del sòl urbà. El sòl urbà s'ha incrementat en 65.101m² a costa del sòl rústic. El sòl apte per a urbanitzar no ha sofert variació dimensional.

TAULA 4-1: CLASSIFICACIÓ DEL SÒL

SÒL URBÀ	HES	% S/MUNICIPI	SÒL RÚSTIC	HES	% S/MUNICIPI	TOTAL TERME MUNICIPAL (HES)
Esporles	73,92	2,09	SRP-ANP	2.437,11	69,07	
Ses Rotgetes-Jardín de Flores	63,61	1,80	- SRP-EI SRP-IP	331,38 585,85	9,39 16,60	
S'Esgleieta	0,71	0,02	SRP-IA	36,08	1,02	
SUBTOTAL SÒL URBÀ	138,24	3,92	SUBTOTAL SÒL RÚSTIC	3.390,42	96,08	3.528,66

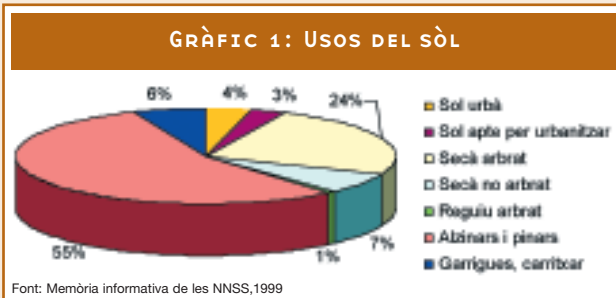
Font: NNSS, Memòria Justificativa, pàg. 25. 2001

SÒL URBÀ: Dins del sòl urbà hi trobem inclòs; el casc antic, s'Esgleieta, Ses Rotgetes i Jardín de Flores. El grau de consolidació del nucli segons la revisió de les NNSS de 2001 és del 68,78%, per damunt del 67,67% admès per la Llei del Sòl 1976 (art. 78).

PARCEL·LACIÓ RÚSTICA: Es comptabilitzen un total de 718 parcel·les al sòl rústic d'Esporles. Més de 3/4 parts del territori (el 77%) es troba en mans del 12% dels propietaris mentre que l'altra quarta part del territori (el 23%) esdevé elevadament fragmentada.

USOS DEL SÒL

El següent gràfic ens indica la distribució dels usos del sòl.

Veim com hi ha un gran domini de les zones boscoses, i en segon lloc de l'arbrat de secà, seguit del secà no arbrat. Tot

i això, que una zona es classifiqui com a secà arbrat no implica que es tracti d'una zona explotada agricolament a l'actualitat. A moltes zones es tracta d'un ús residual sobre el qual s'ha superposat un ús residencial que pot ésser permanent o de cap de setmana. Aquest fet es dona sobretot a la zona de Son Cabaspre, al Pla de s'Esgleieta, al Coll d'en Portell i en menor mesura al Putxet de Can Maiol (sud-est del terme).

Finalment cal mencionar dos usos que no s'han representat per correspondre a elements linears com són les carreteres i camins i per l'altra els torrents. Associats a aquests es desenvolupa a bastants d'indrets un bosc de ribera prou important.

HABITATGE I CONSTRUCCIÓ

TAULA 1: DISPERSIÓ DE LA POBLACIÓ I HABITATGES PER NUCLIS DE POBLACIÓ AL MUNICIPI D'ESPORLES

ZONES	POBLACIÓ	HABITATGES
Vila	3.376	1.529
Esgleieta	26	54
Verger	85	67
Rotgetes	408	162
Dispers	488	200
Total	4.383	2.012

Font: Elaboració pròpia amb dades del padró municipal 2003 (població) i observacions de camp de 2005 (habitatges principals estimats)

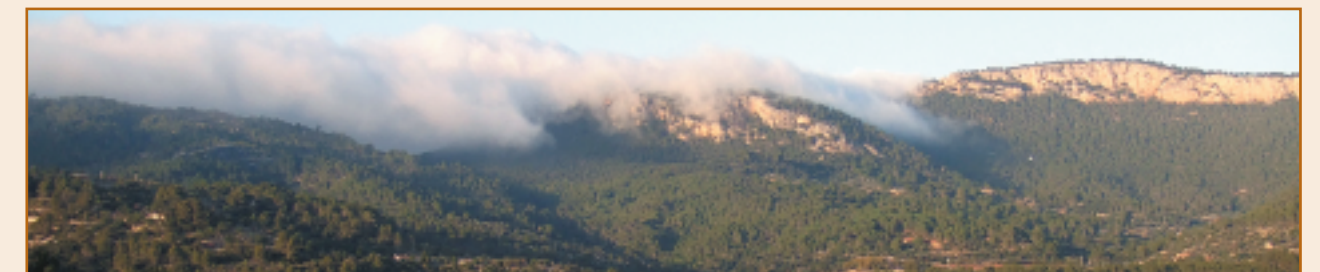
La dispersió dels habitatges arreu del municipi és notable; tot i així hi destaquem quatre nuclis urbans ben definits: la vila d'Esporles, la urbanització de ses Rotgetes, la urbanització d'es Verger i s'Esgleieta. D'aquests nuclis hi destaquem la vila com a centre més poblat i més antic. Observant la taula de dispersió de la població i habitatges per nuclis de població al municipi d'Esporles, podem veure com a la vila s'hi troben ubicats el 76% dels habitatges del municipi, i també el 77% de la població. Les tres urbanitzacions perifèriques sumen el 13% del total dels habitatges del municipi, i els habitatges dispersos sumen el 10% restant, per tant tenim un elevat nombre d'habitatges no inclosos en el nucli de la vila d'Esporles. Aquestes dades són dades del 2003, actualment s'està revisant el nombre d'habitatges del municipi els quals s'han vist incrementat de forma accelerada en els darrers anys. Arrel de la recent implantació de la recollida selectiva porta a porta s'ha pogut detectar que més del 25%¹ dels habitatges del nucli són segones residències, i a la perifèria ho són un 30%.

Pel que fa a la tipologia d'edificis, segons el cens d'habitatges de 2001, el 80% són habitatges unifamiliars, això suposa edificis no gaire alts, d'una o dues altures. Els edificis plurifamiliars, representen el 13,80% del total. Quant al règim de tinença en l'adquisició domina la compra en 59,5% dels casos, un 18,1% per herència i sols un 10,5% en lloguer.

CREIXEMENT: La revisió de les NNSS del 2001 estableixen que d'acord amb la Disposició Transitòria 4a de les DOT, no s'arriba als límits establerts per al creixement del sòl urbà amb destinació residencial o turística (no més del 3% de la superfície del sòl urbà existent, ni del 2% de la suma de les superfícies actuals del sòl urbà més el sòl apte per urbanitzar). Les normes estimen que al 2001 hi ha 2.387 habitatges (taula 10) i que el màxim permès és 3.755. Tenint en compte que les dades estimades del nombre d'habitatges del 2001 fou de 2.387 estem parlant de 2,39 habitants per habitatge. Aplicant la mitja estatal de 3 habitants per habitatge, el màxim poblacional teòric és

11.225 habitants

CONSTRUCCIÓ: Observant l'evolució de projectes visats, veiem com el nombre de projectes visats s'accelera a partir del 2003 on fins aleshores, amb excepció del 1999 (any en que es visaren 56 projectes en el municipi) mantenia una tendència entre 12 i 19 per any. La tendència accelerada dels visats de projectes del 2003 i 2004, tot i no tenir dades recents, podem dir que continua, si observem la diferència de nombre d'habitatges existents en el municipi. Les NNSS ens indiquen que el 1991 hi havia un total de 1.601 habitatges, mentre que en el 2001 aquesta xifra ja era de 2.034, de les quals 1.420 eren habitatges principals². Les dades orientatives calculades a partir del treball de camp amb la implantació de la recollida selectiva ens diuen que la xifra dels habitatges primaris podria haver pujat fins a 2.012 el 2006, supo-

1. Dades orientatives recollides en el camp
2. Instituto Nacional de Estadística. Censo de población y viviendas, 2001.
3. Font: PORN

sant que els secundaris es mantenen, parlariem d'un total de 2.626 habitatges. No obstant això, s'ha de tenir en compte que s'ha donat tot una sèrie de casos de grans cases convertides en pisos o diversos habitatges i que per tant no són habitatges de nova construcció, a més també hi ha la possibilitat que s'hagin recuperat com a habitatge primari alguns que estaven en desús o en funció de segona residència.

ESPAIS NATURALS

PORN

Actualment s'ha publicat l'avantprojecte del Pla d'ordenació de recursos naturals (PORN) de la Serra de Tramuntana. El municipi d'Esporles comprèn un total de 3.526,72 Ha. de les quals 2.824,88 es troben incloses en el PORN, el que representa un 80,1% del total del municipi i suposa el 4,54% del total de l'àrea del PORN. El nucli històric no es veu inclòs en el PORN.

XARXA NATURA 2000³

El Consell de les Comunitats Europees va aprovar l'any 1992 una Directiva relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, coneguda també com la Directiva Hàbitats. Aquesta directiva Hàbitats crea la xarxa europea de zones especials de conservació anomenada Natura 2000.

Natura 2000 es compon de dos tipus d'espais: Llocs d'importància comunitària (LIC), i Zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA).

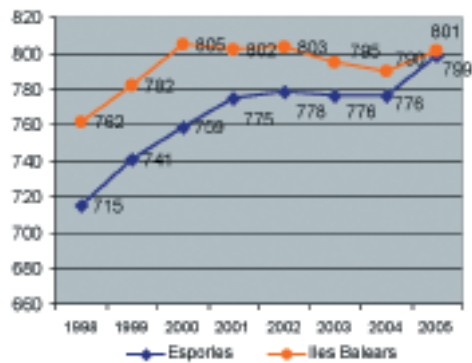
Dintre del municipi d'Esporles hi trobem dos LIC i cinc ZEPA.

LIC: Avenc d'en Corbera, Cova de Canet, Fita del Ram, Àrea límit amb Puigpunyent, i Es Galatzó-s'Escalp.

ZEPA: Puig des Boixos, Mola de Son Pacs.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
<ul style="list-style-type: none"> • Elevada proporció de sòl rústic. • Elevada proporció de sòl ocupat per boscos. • Elevada proporció del municipi afectada pel PORN de la Serra de Tramuntana. • Ubicació al municipi d'un nombre important de LIC i ZEPA. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevada proporció de segones residències. • Proporció significativa d'habitatges buits. • Proporció molt baixa d'habitatges de lloguer. • Possibilitat d'un fort creixement de la població amb les NNSS actuals. • Increment elevat i continu de nous habitatges. • Manca d'equipaments públics, i els que hi ha mal distribuïts. • Falta habitatge de Protecció Oficial.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE DE VEHICLES PER CADA 1.000 HABITANTS

La configuració de la vila d'Esporles respon a un creixement espontani condicionat pel relleu i la xarxa hidrogràfica del torrent de Sant Pere. Aquesta xarxa, juntament amb els pendents, determina que hi hagi un elevat nombre de carrers en cul-de-sac a més també d'una elevada presència de carrers estrets, sobretot als nuclis històrics del poble. Les excepcions quant a amplada de carrers es troben a la zona de l'eixample, ubicat a la part meridional del nucli més antic. Aquest fet sumat al gran volum del parc mòbil (el qual creix més acceleradament que la població) dona lloc a tota un seguit de dificultats en la mobilitat interna del municipi. L'any 2005 hi trobem un total de 3.559 vehicles de tracció mecànica en el conjunt del municipi, és a dir, 799 vehicles per cada 1.000 habitants. És, doncs, una xifra gairebé igual a la mitjana de la Comunitat Autònoma (801 vehicles/1.000 habitants al 2005)⁴. De 1997 fins a 2005 s'ha produït un augment generalitzat del parc mòbil, especialment dels turismes: un increment de 586 turismes (un 30%) en tan sols vuit anys. Els camions, relacionats amb l'augment de la construcció, passen de 315 a 493 durant el mateix període (56,50%). En relació a la població, el parc mòbil ha augmentat en 190 vehicles més que no pas els habitants. Al gràfic, on es relaciona el parc mòbil amb la població, veim com a finals de la dècada dels 90 Esporles es trobava per davall la mitjana autonòmica, i com, els darrers anys, va acostant-se a aquesta mitjana. Actualment sols hi ha 2 punts de diferència, mentre que el 1998 aquesta era de 47. No

Imatge núm. 1: Problemàtica d'estacionament. Font: Albert Catalan, Esporles 2005.

sols el parc mòbil creix més ràpidament que la població del municipi, sinó que la proporció entre aquestes variables creix amb més velocitat que la mitjana anàloga en la comunitat autònoma.

Quant al transport públic (línia del TIB que uneix Banyalbufar amb Palma, passant per Esporles) s'hi observa un augment notable en els darrers anys en el volum de passatgers, sobretot des de 2001 i amb una acceleració accentuada en el 2003. De 2001 a 2005 es passa de 28.245 usuaris a 60.395.

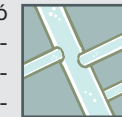
PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
<ul style="list-style-type: none"> • Distàncies relativament petites dins el municipi, que permeten uns desplaçaments a peu o amb bicicleta en poc temps. • Augment en els darrers anys de l'ús de la línia Palma - Estellencs del TIB. • Proximitat amb la línia 16 de l'EMT. S'observa la tendència a deixar el vehicle privat a Establiments i fer servir el transport públic de Palma per accedir a la ciutat donat que aquest servei té més freqüències que no pas la del TIB que connecta directament Esporles amb Palma. • Proximitat amb la Universitat de les Illes Balears. A més, s'ha fet arribar el metro que connecta aquesta institució amb el centre de la ciutat i també amb el Polígon de Son Castelló. També a la UIB hi ha una línia d'autobusos que connecten amb Palma (núm. 19), amb una freqüència important, sobretot durant els períodes lectius. • Proximitat amb Palma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Freqüències del transport públic (línia Palma - Estellencs) insuficients, sobretot els horabaixes i els caps de setmana. • Inexistència de connexió directa amb transport públic a la Universitat de les Illes Balears. • IP (Índex de Perillositat) considerablement alt en la carretera Ma - 1120. • Creixement més ràpid del nombre de vehicles que del nombre d'habitants. • Volum excessiu de turismes, que amb les característiques de la trama urbana fa molt difícil estacionar sense incomplir la normativa. • Insuficiència d'espais públics per estacionar. • Estacionament incorrecte sobre les voravies, doble fila, guals, etc. • Barreres arquitectòniques o de mobiliari urbà que es troben damunt de les voravies dificultant el desplaçament a peu. • Inexistència de carrils bici que connectin els serveis més visitats i més llunyans del centre de la vila com el CP, l'IES i el poliesportiu. • Inexistència d'aparcaments per bicicletes. • Elevada intensitat mitjana diària de vehicles que circulen pel poble. • Concentració del trànsit a l'eix central del poble, degut al traçat de la carretera. • Insuficiència o inadequació de rampes per facilitar el trànsit de cadires de rodes, cotxets, etc. • Manca de "camins escolars segurs". • Escassetat de carrers per als vianants. • La mobilitat del poble prioritza els vehicles i no als vianants o altres mitjans de transport no mecànics. • Poca conscienciació ciutadana i de l'Administració pel que fa a la mobilitat i transport. Manca d'educació vial.

L'aigua és un dels recursos naturals més importants i preuats. A Mallorca, la seva disponibilitat és molt limitada, atesa la poca i irregular pluviositat i la quantitat de població que suporta.

La característica principal de la hidrologia balear és que, gairebé, l'únic recurs hídric natural que té és l'aigua subterrània, que actualment pateix problemes de sobreexplotació, intrusió marina, contaminació, etc.

ABASTIMENT D'AIGUA

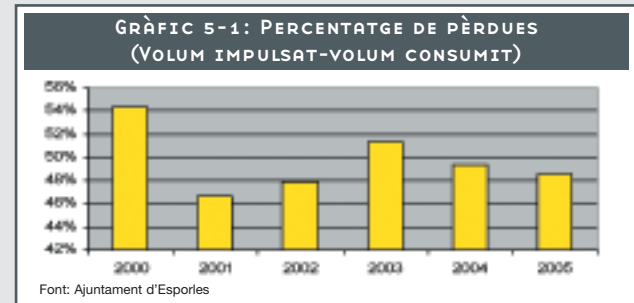
Aquest Servei Municipal es presta mitjançant gestió directa pel propi Ajuntament des de l'any 1981. El sistema bàsic d'abastiment d'aigua potable es va construir l'any 1974, amb la realització posterior d'ampliacions de la xarxa de distribució.

El proveïment d'aigua potable per al nucli d'Esporles es produeix mitjançant l'extracció dels següents pous: el del Pla des Murterar, la font Major, la font de son Tries, i a partir del 2004 el de la part alta de l'Avinguda de Ses Rotgetes i el del vial XIII. La font Major és la més important pel que fa al subministrament d'aigua de la vila. El nucli de S'Esgleieta no compta amb cap tipus de sistema unificat d'abastiment d'aigua potable.

L'aigua es condueix cap als dipòsits reguladors, i dels dipòsits cap a la xarxa de distribució, que té una llargària de 10.219 m.

Pel que fa al rendiment de la xarxa, aquesta té unes pèrdues molt importants, que representen un 50% com a mitjana per als darrers 5 anys.

Convé subratllar l'increment en el consum individual diari que s'està produint. La mitjana del període 2000-2005 és de 145 litres per persona i dia. Respecte a aquesta mitjana, el 2004 es va incrementar el consum individual en un 21%, i el 2005, un 18,6%.

Pel que fa a la qualitat de l'aigua, a cap de les analítiques realitzades en els darrers anys s'hi ha detectat cap problema en l'aigua servida al municipi

AIGÜES RESIDUALS

La xarxa de clavegueram recull les aigües residuals del poble i desemboca a una gran canonada que discor pel llit del torrent i que condueix les aigües residuals cap a la depuradora. La xarxa és molt antiga i presenta deficiències importants, ja que encara es poden detectar vessaments d'aigües residuals al torrent i connexions de pluvials.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
<ul style="list-style-type: none"> • La pressió de l'aigua de la xarxa, suficient per abastir tot el poble. • L'extracció d'aigua de la Font de la Granja sense haver de treure aigua de l'aqüífer. • L'excel·lent qualitat de l'aigua destinada al consum. • Quasi tots els habitatges tenen comptador propi. • Existència de nombroses cisternes i safareigs on es recullen aigües pluvials. • L'Ajuntament té el poder de decisió sobre com resoldre la problemàtica de les aigües residuals. • Existeix una instal·lació i un espai dedicats actualment al tractament de les aigües residuals. • La tecnologia actual permet un tractament de les aigües residuals compatible amb altres usos a la zona on s'instal·la, així com minimitzar les molèsties derivades del tractament. • La possible reordenació de la zona de Son Quint pot permetre la instal·lació d'una nova depuradora. • No es produeixen abocaments industrials. 	<ul style="list-style-type: none"> • Xarxa en mal estat i amb pèrdues molt importants. • No es tenen dades d'abastiment en sòl rústic ni del nombre de captacions. • Increment del consum d'aigua per habitant. • Increment de consum d'aigua municipal. • No hi ha consum d'aigua depurada. • Elevat nombre de rompedes. • Taxes progressives de consum d'aigua que no tenen en compte el nombre de persones per domicili, ni la diversitat dels sectors que en consumeixen. • Desconeixement dels volums tractats per l'EDAR. • Les aigües resultants del tractament no tenen la qualitat suficient per ser abocades al torrent. • No hi ha un control analític periòdic de la qualitat de les aigües que s'aboquen. • Ses Rotgetes de Canet no disposa de xarxa de clavegueram. Part de les aigües residuals que es produeixen poden estar contaminant per infiltració les fonts de Na Bastera i de la Vila. • Aigües pluvials connectades a la xarxa de clavegueram. • Fosses sèptiques i pous negres no inventariats. • El consum d'aigua i explotació de fonts i pous redueix l'escorrentia del torrent. • El creixement continu de la població, reduirà la disponibilitat d'aigua. • Manca d'educació ambiental referent a l'aigua.

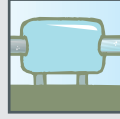
Ses Rotgetes disposa d'un sistema de depuració a base de fosses sèptiques individuals tot i que el vial XIII té clavegueram per evitar que s'infiltrin aigües residuals al pou que hi ha a la part de baix. La part del Jardín de Flores té una xarxa de sanejament pròpia que aboca a un gran pou negre estanc que es buida regu-

4. Càlculs propis amb dades de l'Anuari econòmic de la Caixa

larment pels serveis de manteniment. Els nuclis de S'Esgleieta i es Verger no disposen de cap tipus de sistema unificat de tractament d'aigües residuals, i el tractament és per fosses sèptiques unitàries.

LA DEPURADORA

El nucli urbà d'Esporles tracta les seves aigües residuals a l'estació depuradora de Son Quint, construïda el 1976. Va ser habilitada per tractar una població equivalent de 2.000 habitants mitjançant un procés de fangs actius en airejament prolongat. Cosa que, si considerem una producció de 200 litres/habitant/dia, suposa que pot tractar en les condicions previstes un cabal mitjà de 400 m³/dia. Segons un informe de tècnics de l'IBASAN, de 1998, el cabal en aquells moments era de 775 m³ a l'hivern (uns 3.900 habitants) i de 1370 m³ a l'estiu (uns 5.500 habitants). Aquest informe també esmentava la problemàtica derivada del gran cabal de la depuradora.

S'ha creat una urgència d'emprendre actuacions immediates que permetin minimitzar el risc sanitari i mediambiental provocat per les condicions en què es realitza actualment l'abocament de l'efluent de la depuradora.

El 17 de gener de 2007 l'Ajuntament d'Esporles acordà iniciar la tramitació, amb caràcter d'urgència, d'una sol·licitud a la Conselleria de Medi Ambient per al finançament de la construcció d'una nova estació de depuració de les aigües residuals a un nivell secundari i terciari. Així mateix s'acordà sol·licitar a la Direcció General de Recursos Hídrics la revocació a EMAYA de la indemnització corresponent al projecte no executat, per tal que part de la inversió prevista en aquest es destini a proveir la indemnització per una nova EDAR a Esporles. A més, i per tal de minvar el risc de contaminació, es decidí sol·licitar amb caràcter d'urgència, la col·locació immediata d'un sistema d'afinament posterior al secundari actual.

5.2 RESIDUS SÒLIDS

La producció creixent de residus sòlids és un dels grans problemes de l'actual societat de consum. Segons la llei 10/1998, de residus, i el Pla director sectorial per a la gestió de residus urbans de l'illa de Mallorca, el tractament dels residus és competència del Consell de Mallorca i la recollida ho és dels municipis.

L'Ajuntament d'Esporles, a través de la Mancomunitat de Tramuntana, té contractada des de dia 1 de gener de 2006 la recollida de fems amb una empresa privada. L'empresa també s'encarrega de recollir els residus voluminosos i la poda, així com de gestionar els contenidors del parc verd, la neteja viària de Ses Rotgetes i la d'algunes festes del poble.

Al municipi es realitza la recollida selectiva de residus porta a

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOURS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
Envasos	Orgànica	Envasos	Orgànica	Rebuig		Orgànica
	Bolquers		Bolquers			Bolquers

porta al nucli urbà d'Esporles, a la carretera de S'Esgleieta a Esporles i al nucli urbà de S'Esgleieta. Els horaris de la recollida són:

Recollides porta a porta en horari nocturn. De 19:00 h a 22:00 h (de novembre a març); de 20:00 h a 00:00 h (d'abril a octubre).

A més:

- Els dilluns dematí es recull la poda, mitjançant telefonada prèvia.
- Els dimarts dematí es recull el paper porta a porta i es col·loquen 40 contenidor per recollir el vidre.
- Els dimecres dematí es recullen els voluminosos i els contenidors de vidre.

Per aconseguir la col·laboració de la ciutadania en la posada en marxa de la recollida selectiva porta a porta, s'han realitzat diverses actuacions, com campanyes informatives porta a porta, trobades i reunions amb els veïns, amb la gent major, etc.

Pel que fa a les dades de producció de residus, Esporles ha vist augmentar considerablement els pesos recollits de cada fracció.

La recollida de paper ha experimentat un augment del 52,17% al 2006 respecte al 2005, i la recollida d'envasos també ha tingut una creixuda significativa. Pel que fa la recollida de matèria orgànica, iniciada el juliol del 2006, observem que només en sis mesos s'han recollit 112.240 kg. El vidre és la recollida que estava més generalitzada i per tant el creixement ha estat més moderat. Atès l'augment dels pesos de la recollida selectiva, s'ha observat una lleugera disminució del rebuig produït. Tot i això, el percentatge de rebuig segueix sent molt important: un 77% del total dels residus del 2006. Aquest percentatge s'ha de reduir més, ja que segons el Consell de Mallorca, a la composició de residus casolans, el rebuig només representa el 9%.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Paper	78.006	89.735	84.120	71.495	97.570	100.140	152.245
Vidre	85.617	87.809	79.634	67.272	66.611	67.780	87.480
Envasos	18.658	28.870	21.482	20.746	28.312	31.760	56.520
Orgànica	0	0	0	0	0	0	112.240
Pes selectiva	182.281	206.414	185.236	159.513	192.493	199.680	408.485
Rebuig		2.122.163	2.080.098	2.125.077	1.637.149	1.392.555	1.320.643
TOTAL Residus		2.328.577	2.265.334	2.284.590	1.829.642	1.592.235	1.729.128
Increment selectiva	12,91%	11,69%	-11,43%	-16,13%	17,13%	3,60%	51,12%

El municipi d'Esporles compta amb el Parc Verd de Son Quint. L'ús del Parc Verd és exclusivament domèstic i per a l'aportació de

residus provinents de les llars i generadors singulars no qualificats. Actualment està obert de 8 a 20 h tots els dies de la setmana, la qual cosa facilita l'eliminació de residus per part de particulars.

S'hi recullen diferents fraccions, com són els electrodomèstics, pneumàtics, resta de voluminosos, piles, roba, bateries de plom, aerosols, restes de pintura, poda, etc.

PUNTS FORTS

- Inici de la recollida selectiva porta a porta.
- Nou Parc Verd.
- Reducció de les llistes d'espera per a la recollida de poda i voluminosos.
- Personal de l'Ajuntament amb responsabilitats sobre la gestió de residus.
- Implicació social en la recollida.
- Recollida de residus perillosos.
- Vigilància del Parc Verd.
- Tendències generals positives en la recollida de residus: augment de la selectiva, i disminució del rebuig.

PUNTS FEBLES

- No hi ha ordenança reguladora de la recollida de Residus Sòlids Urbans.
- No hi ha una ordenança fiscal adequada a la producció real de cada habitatge.
- Distribució setmanal de la recollida porta a porta. Els dies d'envasos estan massa junts.
- El percentatge de rebuig no s'ha reduït l'esperat.
- El Parc Verd té horaris d'obertura prolongats que no es corresponen amb la presència del vigilant.
- Massa aportació ciutadana de rebuig als contenidors del parc verd.
- Manca de retolació al Parc Verd.
- No hi ha prou separació entre alguns residus al Parc Verd, sobretot entre els residus elèctrics i electrònics. Manquen contenidors de gran capacitat per poda.
- Manca de recursos per implicar els afores del poble en la recollida selectiva.
- Presència puntual de residus sòlids incontrolats: abocaments al torrent, voreres de carreteres i camins, etc.
- Molta gent treu rebuig el dia que no toca, i no davant casa seva.
- Augment del total de residus, unes 140 tones de 2005 a 2006.

5.3 ENERGIA

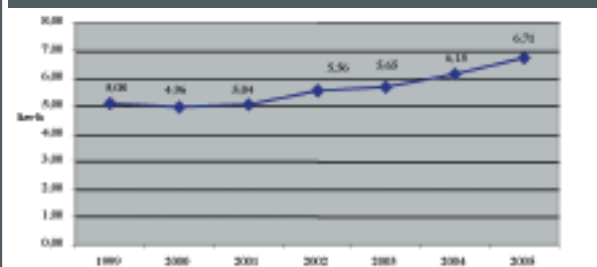
El mes d'abril de 2001 s'aprovà el Pla director sectorial energètic de les Illes Balears, per tal de determinar les necessitats energètiques de les Illes per als quinze anys següents. La revisió del Pla (agost 2005) introdueix uns canvis significatius: per una banda la interconnexió elèctrica de totes les illes i la de Mallorca amb la Península, i per l'altra s'aborda la solució al problema del transport i la distribució de l'energia elèctrica.

El model energètic de les Illes Balears està basat en energies no renovables, en combustibles fòssils, amb una gran dependència energètica de l'exterior en no disposar d'aquestes matèries primeres en el nostre territori. Convé recordar, a més, que la generació i consum d'energia basats en els combustibles fòssils generen gasos d'efecte hivernacle i contribueixen, per tant, a l'escalfament del planeta.

L'evolució del consum elèctric del municipi d'Esporles presenta una tendència a l'alça. El percentatge mitjà d'increment del consum elèctric és del 6,01%.

Valorant el consum elèctric per habitant i dia, s'observa com també hi ha una tendència cap a l'augment durant el període 1999/2005, amb un valor mitjà de 5,6 kw-h/dia.

GRÀFIC 5-2. CONSUM ELÈCTRIC PER HABITANT I DIA

Font: elaboració pròpia amb dades de l'Institut Balear d'Estadística

La refrigeració i la calefacció són els grans consumidors domèstics d'energia, i actualment la majoria d'habitatges familiars principals d'Esporles tenen almenys un dels dos serveis. En relació amb això, convé recordar que cada grau més a la calefacció o menys a la refrigeració, suposa un 8% més d'energia i d'emissions de CO₂.

PUNTS FORTS

- Característiques geogràfiques adequades per a la captació d'energia solar.
- Escàs consum energètic relacionat amb instal·lacions industrials.

PUNTS FEBLES

- Dependència energètica exclusiva dels combustibles fòssils, tant pel que fa al consum públic com al privat.
- Increment continu del consum total d'energia.
- Increment continu del consum d'energia per habitant.
- Implantació de l'ús d'energies renovables gairebé inexistent.
- Escassa implantació de mesures d'eficiència energètica (aïllaments tèrmics; bombetes de baix consum; racionalització de la il·luminació pública, etc.).
- Predomini dels sistemes individuals de refrigeració i calefacció domèstica.
- Elevat consum energètic destinat a transport.
- Insuficient educació ambiental de la població pel que fa a la necessitat d'estalviar energia i les formes de fer-ho.

Fòrum Ciutadà

A L 2 1 e s p o r l e s

EL DIAGNÒSTIC FINAL COMPLET I EL RESULTAT DE LES ENQUESTES ELS PODREU CONSULTAR A LA PÀGINA WEB DE L'AJUNTAMENT (WWW.AJESPORLES.NET), O EN VERSIÓ PAPER A LA BIBLIOTECA MUNICIPAL I A L'ESPAI 21. D'AQUESTA MANERA DISPOSAREU DE TOTA LA INFORMACIÓ ELABORADA, DE CARA A LA PROPERA FASE DE L'AGENDA, EL PLA D'ACCIÓ.